

Kotiin tehtävän perhekuntoutuksen kehittämishanke yhdessä Pelastakaa Lapset ry:n kanssa

75/05.09.00/2019

SOTEV 26.02.2019 § 17

Lisätiedot:

sosiaalipalvelupäällikkö Jaana Myhrberg, puh. 050 352 3171
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Lastensuojelutyö on viimeisen puolen vuoden aikana lisääntynyt; lastensuojeluilmoitusten määrä on noussut ja niiden sisältö on haasteellisempaa kuin aiempina vuosina. Avohuollon selvitysten lisäksi sijaishuoltoon sijoittumisesta on kuluneen puolen vuoden aikana tehty neljä päätöstä, mikä on kunnan asukasmäärä huomioiden paljon. Pääasiassa lapsiperheiden teini-ikäisten lasten kasvatuksellisten ja elämänhallinnallisten haasteiden takia lastensuojeluilmoitusten määrä on noussut merkittävästi. Lastensuojelun avohuollon ja sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen piirissä olevien perheiden määrä on kasvanut.

Kauniaisten kaupungin strategian yhtenä tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden parantaminen ja terveyserojen kaventaminen. Strategia kannustaa myös kokeilukulttuuriin ja paitsi asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palvelujen myös taloudellisesti kestävien palvelujen tuottamiseen. Tätä taustaa vasten syntyi ajatus toteuttaa Pelastakaa Lapset ry:n kanssa strategiaan perustuva ketterä kokeilu, kehittämishanke, jossa etsitään toimintamallia tarjota oikea-aikaiset koko perhettä ja vanhemmuutta paremmin tukevat palvelut ja välttää kallis lapsen ja perheen kannalta raskas sijaishuollon väliintulo.

Kotiin tehtävä perhekuntoutus on tarkoitettu lastensuojelun asiakkaina oleville perheille, jotka tarvitsevat intensiivisen perhekuntoutusjakson ja joiden katsotaan hyötyvän nimenomaan omiin kotiolosuhteeseen vietävästä palvelusta. Jakson aikana harjoitellaan lapsiperheen arkea, vahvistetaan vanhemmuuden taitoja sekä tuetaan perheenjäsenten roolien löytämistä. Tavoitteena on perheen toimintarakenteen ja taitojen vahvistuminen siten, että yhteiselämä perheenä omassa kodissa mahdollistuu ja lasten huostaanotoilta vältytään. Perhekuntoutus on koko perheen kuntoutusta, mutta lastensuojelun toimintana erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että lapsen etu, osallisuus ja turvallisuus taataan kaikissa olosuhteissa ja tilanteissa.

Kauniaisissa lastensuojelun oman perhetyöntekijän työajalla ei kyetä riittävästi vastaamaan perheiden intensiivisempään ja usein työajan ulkopuolella tapahtuvaan tukemiseen. Asiakasmäärän kasvun takia on jouduttu ostamaan tukea yksittäisiltä palveluntuottajilta. Kehittämishankkeessa on tarkoitus viedä apua perheisiin useamman kerran viikossa tarvittaessa myös iltaisin ja viikonloppuisin. Hankkeeseen on jo valikoitunut lastensuojelun asiakasperheitä, joissa nuorten kohdalla sijaishuoltoon siirtymisen uhka on todellinen. Hankkeen käynnistyessä määräaikaiset palveluostot muilta toimijoilta vähennetään minimiin.

Kotiin tehtävää perhekuntoutusta on Pelastakaa Lapset ry:ssä kehitetty ja toteutettu Turussa Suvikummun perhekuntoutusyksikössä ja tämä mallin pohjalta kehittämishankkeessa tullaan jatkokehittämään mallia. Tavoitteena on Pelastakaa Lapset ry:n ja Kauniaisten kaupungin yhteistyönä kehittää malli, joka takaa oikea-aikaisen avun ja riittävän intensiivisen ja ketterästi tapahtuvan kuntoutuksen perheille tilanteessa, jossa lapsen sijoitusta sijaishuoltoon jo vakavasti harkitaan. Perheen kriisitilanteissa apu saadaan kotiin nopeasti palvelulupauksen mukaisesti ja näin voidaan mahdollisesti välttää lasten sijoituksia. Kehittämishankkeessa alusta lähtien konkreettisesti kuntoutetaan perheitä. Jatkuvaa arviointia voidaan toteuttaa käytännön työstä saatujen kokemusten pohjalta.

Perheiden lasten ja vanhempien vuorovaikutuksen kiinnitetään erityistä huomiota. Lapsia/nuoria tavataan erikseen, vanhempia erikseen ja perheen kaikkia jäseniä yhdessä. Tällä tavoin varmistetaan kaikkien perheenjäsenten äänen tasavertainen kuulluksi tuleminen ja tätä kautta vuorovaikutuksen pulmia saadaan avattua.

Hankkeen kahden sosiaaliohjaajan toimitilana on erityislastenkoti Kaisla Kauniaisissa, jolloin sijaishuollon osaaminen on hankkeen työntekijöiden helposti saatavilla. Samoin yöaikaan tapahtuva puhelinpäivystys perheille on Kaislassa. Pelastakaa Lapsissa hankkeen taustaryhmään kuuluvat palvelutoiminnan kehittämispäällikkö, nuorisopsykiatrian erikoislääkäri sekä SILTA- asiantuntija.

Hankkeen kustannukset jakaantuvat tasan Pelastakaa Lapset ry:n ja Kauniaisten välillä. Molemmat osapuolet maksavat yhden työntekijän palkkakustannukset vuoden 2019 loppuun saakka, noin 50 000 e/vuosi (kustannusvaikutus vuodelle 2019 on noin 37 500 e). Samoin toiminnasta aiheutuvat kulut (noin 3000e), esim. työntekijöiden matkakulut ja työvälineet, jaetaan tasan.

Todettakoon, että yhden lapsen sijoitus sijaishuollossa maksaa lapsen tarpeista ja paikan palvelutarjonnasta riippuen 7000–12 000 e/kk. Hanke ei vaadi lisämäärärahaa, vaan se rahoitetaan ostopalvelujen käytön vähenemisestä saadusta säästöstä.

Vuoden lopussa 2019 tehdään yhdessä hankkeen arviointi ja päätetään jatkotoimenpiteistä.

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja:

Valiokunta päättää, että kaupunki osallistuu perhekuntoutuksen kehittämishankkeeseen.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen